

VESALAN RAPORTTI

**Suomen evankelis-luterilaisen kirkon, Suomen Vapaakirkon ja Suomen
helluntaiherätyksenyhteinen neuvottelukokous
Vesalassa 5-8.10.1992**

**Kirkon ulkomaanasiaain neuvosto
Suomen ev. lut. kirkon keskushallinto
Sarja D 1992: 3**

SISÄLTÖ

- 1. Johdanto**
- 2. Vesalan raportti**
- 3. Kokouksen osanottajat**
- 4. Kokouksen teemat ja pidettyjen alustusten ja puheenvuorojen otsikot**
- 5. Tiedot aikaisemmista dialogijulkaisuista**

TOIMITUS

Pirjo Työrinoja
KUK 1992

1. JOHDANTO:

LUTERILAINEN KIRKKO, VAPAAKIRKKO JA HELLUNTAIHERÄTYS KOHTASIVAT YHTEISISSÄ NEUVOTTELUISSA 5.-8. LOKAKUUTA

Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Vapaakirkko ja Suomen helluntaiherätys pitivät 5.-8. lokakuuta Jyväskylän Vesalassa ensimmäisen yhteisen neuvottelukokouksen. Se on samalla aikaisempien kahdenkeskisten luterilais-vapaakirkollisten ja luterilais-helluntailaisten neuvottelujen seurantakokous.

Neuvottelussa käsiteltiin uskonnollisten yhdyskuntien ja kirkkojen suhteita valtioon ja toisiinsa, karismaattisuuden ja evankelikaalisuuden kehitystä ja niiden yhteyksiä perinne-kirkkoihin sekä Euroopan kehityksen haasteita kirkkoille ja kristillisille yhteisöille. Tähän liittyi kunkin tahon laatima erityisselvitys Itä-Eurooppaan tehtävän työn nykytilanteesta sekä selvitys uususkonnollisesta tilanteesta Suomessa.

Valtuuskuntia johtivat piispa Yrjö Sariola (luterilainen kirkko), lähetysjohtaja Jorma Kuusinen (Vapaakirkko) ja toimitusjohtaja Valtter Luoto (Helluntaiherätys).

Luterilainen kirkko ja Vapaakirkko ovat aikaisemmin käyneet oppikeskusteluja vuosina 1983-1984 ja luterilais-helluntailaisia keskusteluja käytiin vuosina 1987-1989. Molempien neuvottelujen lähtökohtana pidetään luterilaisen kirkon piispainkokouksen aloitetta vuodelta 1981 pyrkiä vahvistamaan yhteyksiä Suomessa toimivien vapaakirkkojen kanssa.

Neuvottelujen käynnistymiselle loivat edellytyksiä muissakin yhteyksissä tapahtuneet lähentyminen ja vuorovaikutus, mm. Suomen lähetysneuvoston toiminta, radion hartausohjelmat, evankelioimis- ja lähetyskonferenssit ja raamatunkäännöstyö. Yhteyttä ovat edistäneet myös yhteiskristillisen kasvatustöiden neuvottelukunnan toiminta, vapaakirkollisten opettajien erivapausjärjestely uskonnonopetuksessa, Suomen ekumeenisen neuvoston toiminta yleensä ja jotkut erityisseminaarit.

Luterilaisen kirkon jäseniä Suomessa on liki 4,4 miljoonaa, Vapaakirkkoon kuuluu noin 13 600 jäsentä ja helluntaiseurakuntiin noin 50 000 jäsentä.

Vuodesta 1989 luterilainen kirkko on käynyt oppikeskusteluja kotimaassa myös Suomen ortodoksisen kirkon kanssa.

Luterilaisen kirkon ja Vapaakirkon aikaisemmat neuvottelut

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja Suomen Vapaakirkko ovat aikaisemmin käyneet oppikeskusteluja vuosina 1983-84. Keskustelut lähtivät käyntiin luterilaiselle piispainkokouk-

selle tehdystä aloitteesta vuonna 1979 ja piispaainkokouksen päätöksestä 1981. Vapaakirkko otti asiaan myönteisen kannan 1982.

Keskusteluissa korostettiin halukkuutta löytää sellaisia lähentymismuotoja, jossa ei sivuuteta opillisia kysymyksiä eikä seurakuntia. Pelkän allianssipohjaisen yhteyden ei ole katsottu riittävän, vaan molempien mukaan tarvitaan mahdollisuuksia, jossa kirkot kohtaavat toisensa. Neuvotteluissa on käsitelty mm. kirkkokäsitystä, kirkon ja valtion välisiä suhteita, enemmistö- ja vähemmistökirkkoproblematiikkaa, kastekysymystä, ehtoollista ja virkaa sekä kristillistä ihmiskuvaa.

Neuvottelujen pääongelmia oli kirkkojen erilainen tunnustustraditio. Suomen evankelis-luterilainen kirkko lähtee raamatuntulkinnassaan ekumeenisista uskontunnustuksista ja luterilaisista tunnustuskirjoista. Vapaakirkko taas luonnehtii itseään herätysliikkeeksi, jolla ei ole luterilaisiin tunnustuskirjoihin verrattavaa kirjoitettua oppiperustaa. Tunnustuksessaan Vapaakirkko perustautuu Raamatun lisäksi apostoliseen uskontunnustukseen ja samalla arvostaa omassa perinteessään uskonpuhdistuksen keskeisiä korostuksia. Eräissä pelastukseen liittyvissä kysymyksissä saavutettiin teologista yhteisymmärrystä. Kumpikin osapuoli mm. korosti Jumalan armon suvereenisuutta.

Sakramenttiopissa mielipiteet jakaantuivat, mutta osapuolten mukaan keskustelu loi pohjaa jatkokeskusteluille. Kasteoppi on ongelmallinen ja se heijastaa kummasakin kirkossa laajasti koko uskontulkintaa. Ehtoollisesta todettiin selviä yhtymäkohtia, mutta myös merkittäviä käsityseroja. Myös seurakuntaoppi koettiin neuvottelujen yhtenä vaikeana ongelmana. Osapuolet totesivat, että seurakunnan ja kirkon luonteesta, virasta ja jäsenyydestä tarvitaan vielä lisäkeskusteluja.

Neuvottelujen pohjalta syntyi suosituksia, joissa korostettiin mm. toinen toistensa kunnioittamista kirkkoina ja pidettiin tärkeänä neuvotteluyhteyden jatkumista. Tämän toteuttamiseksi perustettiin neuvottelukunta, johon kumpikin kirkko on nimennyt kolme edustajaa. Se on kokoontunut vähintään kerran vuodessa. Neuvottelukunnan tehtäväksi määriteltiin mm. kirkkojen välisten suhteiden kehittymisen seuraaminen, keskinäinen neuvonpito ja tiedotus. Myös paikallisseurakuntien toivottiin kehittävän keskinäistä tuntemustaan ja yhteydenpitoaan.

Luterilaisen kirkon ja Helluntaiherätyksen aikaisemmat neuvottelut

Luterilainen kirkko ja Helluntaiherätys kävivät oppikeskusteluja vuosina 1987-1989. Helluntaiherätys suhtautui luterilaisen kirkon neuvottelutarjoukseen myönteisesti ja 1986 nimitettiin kymmenjäseninen valtuuskunta ensimmäisiä neuvotteluja varten.

Yhdessä nähtiin, että esimerkiksi karismaattinen liike on tehnyt ilmapiiriä aiempaa myönteisemmäksi. Samaan suuntaan vaikutti yhteistyö mm. raamatunkäännöstyössä ja radion hartausohjelmien toteuttamisessa. Tärkeimpänä neuvottelun aloittamisen syynä pidettiin molemminpuolista halua vahvistaa kristillistä yhteyttä ja toisen osapuolen paremman tuntemuksen saavuttamista.

Esillä olivat teologisista kysymyksistä mm. Raamattu ja usko, kaste, uskontunnustus, vanhurskauttaminen ja uusi elämä. Lisäksi käsiteltiin käytännön kysymyksiä kuten kaksoisjäsenyys, hautaansiunaaminen, avioliittoonvihkiminen, yhteisöverotus ja uskonnonopetus. Osapuolet totesivat, että monissa uskon ja hengellisen elämän peruskysymyksissä on löydettävissä paljon yhteistä. Toisaalta neuvottelussa tarkentuivat ne kohdat, joissa uskon ymmärtäminen ja kokeminen merkittävästi eroavat.

Keskusteluissa tuli mm. ilmi, että uskonpuhdistuksen periaatteet ihmisen pelastumisesta ovat myös helluntailaisille tärkeitä, vaikkakin osapuolet tulkitsevat niitä osittain eri tavoin. Erityisen merkittävää oli Raamatun keskeisen aseman ja arvovallan tähdentäminen ja yhteisen lausuman laatiminen uskontunnustuksesta. Helluntaiherätys suhtautuu periaatteessa pidättyvästi kirjoitettuihin tunnustuksiin, koska pelätään niiden himmentävän Raamatun asemaa. Kuitenkin todettiin yhteisesti, että apostolinen uskontunnustus ilmaisee kiteytetysti sen, mikä on keskeisintä kristillisessä uskossa.

Yhteisyydestä huolimatta osapuolten välillä on suuria eroja etenkin sakramentti- ja kirkkopissa. Keskustelujen loppupäätelmässä korostettiin oikean kuvan antamisen tärkeyttä toisesta osapuolesta, toisen osapuolen uskon vakaumuksen kunnioittamista myös niissä kohdin, joissa se eroaa toisen vakaumuksesta. Osapuolet näkivät lisäksi yhteydenpidon tulevaisuudessakin merkittävänä niissä asioissa, mitkä koskevat kumpaakin osapuolta tai missä voitaisiin tehdä yhteistyötä.

Vesalan kokous

Tärkeä osa Vesalan kokousta oli yhteinen jumalanpalvelus- ja hartauselämä. Keskusteluja käytiin myönteisessä ja rakentavassa ilmapiirissä. Yhdessä todettiin, että keskustelujen ilmapiirin soisi leviävän myös paikallistasolle. Yhdessä myös korostettiin, että keskustelujen jatkaminen on tärkeää joko kahden tai kolmenkeskisissä neuvotteluissa.

Pirjo Työrinoja

2. VESALAN RAPORTTI

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON, SUOMEN VAPAAKIRKON JA SUOMEN HELLUNTAIHERÄTYKSEN YHTEINEN NEUVOTTELUKOKOUS VESALASSA 5-8.10.1992

Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Vapaakirkko ja Suomen helluntaiherätys pitivät ensimmäisen yhteisen neuvottelukokouksen 5-8.10.1992 Vesalassa, Jyväskylässä. Aiemmin luterilainen kirkko ja Vapaakirkko ovat käyneet kahdenvälisiä keskusteluja vuosina 1983-1984 ja luterilais-helluntailaisia keskusteluja on käyty vuosina 1987-1989. Kolmenväliset keskustelut olivat uusi historiallinen ja ainutlaatuinen kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen välinen keskustelutapaaminen maassamme.

Luterilaista valtuuskuntaa johti piispa Yrjö Sariola, Vapaakirkon valtuuskuntaa lähetysjohtaja Jorma Kuusinen ja Helluntaiherätyksen valtuuskuntaa toimitusjohtaja Valtter Luoto.

Neuvottelut käytiin hyvässä yhteistyön ja keskinäisen kunnioituksen hengessä.

Neuvottelukokouksen alussa korostettiin aikaisempien kahdenvälisten keskustelujen luomaa uutta yhteistä lähtökohtaa. Ne ovat olleet auttamassa asiallisemman suhtautumisen luomisessa ja kaikilla tahoilla on kokemuksia paikallistasolla syntyneistä yhteyksistä ja kasvaneesta myönteisyydestä.

Paikallistason yhteydessä on edelleen kuitenkin myös vaikeuksia ja monet yhteiskuntaan liittyvät sekä oppiperustaan kuuluvat kysymykset odottavat edelleen yhteistä käsittelyä. Nämä seikat tekevät yhteisen kokoontumisen välttämättömäksi. Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen edustajat kysyivät, miten luterilaisen kirkon yhteydet roomalais-katoliseen kirkkoon ja ortodoksisiin kirkkoihin suhteutuvat Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen kanssa käytyihin neuvotteluihin. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon edustajat vastasivat luterilaisen kirkon olevan avoin kaikkiin suuntiin. Oppikeskustelut ortodoksisen kirkon, Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen kanssa nousevat kaikki luterilaisuuden ekumeenisesta velvoitteesta.

Neuvotteluosapuolet näkevät myöskin, että elettävä aika velvoittaa kristityt etsimään yhteyttä, antamaan yhteisen todistuksen ja kohtaamaan yhteisesti voimakasta muutosprosessia läpikäyvän aikamme haasteet kirkkoille ja kaikille kristillisille yhteisöille.

Neuvottelukokouksen päämääräksi sovittiin yhdessä kolme tavoitetta.

1. Ensinnäkin keskusteluosapuolien tulee arvioida keskinäisten suhteiden nykytilanne. 2. Toiseksi yhdessä kirjataan, mistä kysymyksistä on yhdessä keskusteltu. Todetaan, mistä kysymyksistä voimme sanoa jotakin yhdessä ja missä kohden haluamme tuoda esille omasta traditiostamme käsin nousevia erilaisia painotuksia tai ratkaisuja. Myös erimielisyyksien kirjaamisen ja avoimen esiin tuomisen on nähtävä tässä yhteydessä palvelevan keskinäistä tutustumistamme ja toistemme kuuntelua. 3. Kolmantena tavoitteena pidettiin sitä, että osapuolten on yhdessä määriteltävä, miten haluamme yhteydenpitoa tulevaisuudessa jatkettavan. Tällöin olisi kirjattava myös ne ekumeeniset ja muut kristilliset yhteydet, joissa olemme mukana.

Toisen neuvottelupäivän teemana olivat Suomen uskonnollisten yhdyskuntien ja kirkkojen suhteet valtioon ja toisiinsa. Esille nousi useita konkreettisia kysymyksiä, joita käsiteltäessä sekä Suomen vapaakirkon että Suomen helluntaiherätyksen valtuuskunnat korostivat, että vähemmistökirkkojen oikeuksien ja nykyisten epäkohtien esille nostaminen ei merkitse halua heikentää Suomen evankelis-luterilaisen kirkon asemaa. Kaikki kolme valtuuskuntaa totesivat yksimielisesti, ettei minkään kirkon tai kristillisen yhteisön aseman heikentäminen vahvista kristillisyyttä maassamme.

Uskonnonopetus

Neuvotteluosapuolet ovat huolissaan siitä, että uskonnonopetus ja uskonto oppiaineena ovat vakavasti uhattuina tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa sekä yleisen maallistumisen että koulunuudistuksen myötä. Uskonnonopetus kouluissa perustuu oppilaan oikeuteen saada uskontokuntansa mukaista opetusta.

Valtuuskunnat pitivät yksimielisesti välttämättömänä tunnustuksellisen uskonnonopetuksen säilyttämistä kouluissa. Siirryttäessä kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin tarvitaan kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen paikallisseurakuntien aktiivista vaikuttamista.

Tulee helpottaa ja yksinkertaistaa menettelytapaa, jolla peruskoulun luokanopettajan ja lukion opettajan pätevyyden omaavat kristillisiin vähemmistökirkkoihin ja yhteisöihin kuuluvat saavat erivapauden opettaa uskontoa.

Luterilainen valtuuskunta esitti kiitoksensa siitä, että Suomen Vapaakirkko ja Suomen helluntaiherätys ovat tukeneet tunnustuksellista uskonnonopetusta.

Hautaansiunaamiskäytäntö

Sekä luterilaiselle kirkolle että Suomen ekumeeniselle neuvostolle annettiin kiitos siitä, että osittain aiemmin käytyjen kahdenkeskisten neuvottelujen ja osittain Suomen ekumeenisen neuvoston aktiivisen toiminnan ansiosta hautaamiskäytännössä on tapahtumassa vähemmistö-kirkkot ja yhteisöt huomioonottava muutos. Kirkolliskokouksen hyväksymä, lähivuosina voimaan tuleva kirkkojärjestys määrittää muun kuin luterilaisen kirkon ja siihen rinnastettavan yhteisön papin oikeuden hautaansiunaamiseen: "Poikkeustapauksessa kirkon jäsenen hautaansiunaamisen voi toimittaa muunkin kristillisen kirkon tai siihen rinnastettavan yhteisön pappi, mikäli se perustuu vainajan selvästi ilmaisemaan tahtoon ja siitä sovitaan seurakunnan kirkkoherran kanssa".

Suomen Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen edustajat totesivat, että kirkkojärjestyksen kohtaa voidaan ja tulee soveltaa samoin perustein myös kääntäen: Vapaaseurakunnan ja helluntaiseurakunnan jäsenen hautaansiunaamisen voi toimittaa myös luterilaisen kirkon pappi, mikäli se perustuu vainajan tahtoon ja asiasta on sovittu seurakunnan johdon kanssa.

Oikeudellinen asema

Valtuuskuntien yhteinen näkemys on, että maamme uskonnollisten yhteisöjen juridista asemaa on selkeytettävä. Uskonnonvapauslakia tulee kehittää siten, että se vastaa maassamme vallitsevaa uskonnollista tilannetta ja luo edellytykset sille, että kukin uskonnollinen yhteisö voi oman tunnustuksensa mukaisesti järjestäytyä ja järjestää suhteensa valtioon niin, että se vastaa asianomaisen yhteisön kirkkokäsitystä. Tässä työskentelyssä on syytä ottaa huomioon uskonnollisten yhteisöjen oikeusasematoimikunnan mietintö.

Suomen Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen valtuuskuntien mielestä keskustelussa kirkon julkisoikeudellisesta asemasta on kehäpäätelmä: kirkolla on tiettyjä oikeuksia, koska sillä on julkisoikeudellinen asema, ja julkisoikeudellinen asema perustuu taas tiettyihin oikeuksiin, mm. verotukseen ja muuhun yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Luterilainen valtuuskunta totesi, että Suomen evankelis-luterilainen kirkko haluaa toimia kansankirkkona ja pitää teologisista ja historiallisista lähtökohdistaan käsin luontevimpana julkisoikeudelliseen asemaan perustuvaa järjestysmuotoa. Kirkon julkisoikeudelliseen asemaan

liittyy vastuita ja velvoitteita. Mikäli esimerkiksi Suomen Vapaakirkko pyrkii julkisoikeudelliseen asemaan, luterilaisen kirkon valtuuskunta antaa tälle pyrkimykselle tukensa.

Väestökirjanpito

Meneillään oleva väestökirjauudistus on kaikille osapuolille merkittävä asia. Uudistuksen yhteydessä tulee huolehtia kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen tarpeista.

Suomen Vapaakirkon ja Suomen helluntaiherätyksen valtuuskunnat esittivät luterilaiselle valtuuskunnalle kiitoksensa siitä, että luterilainen ja ortodoksinen kirkko ovat halunneet saada vapaiden suuntien edustajan väestökirja-asiain neuvottelukunnan työryhmään.

Neuvotteluosapuolet näkivät keskeisiksi seuraavat asiat:

1. Uskonnollisten yhdyskuntain rekisteri tulee säilyttää opetusministeriössä.
2. Väestökirjanpitoa luterilaiselta kirkolta valtiolle siirrettäessä on pyrittävä välttämään edellisessä väestökirjauudistuksessa esiintyneet puutteet ja epäkohdat. Suomen Vapaakirkolle ja muille uskonnollisille yhdyskunnille tulee taata samat oikeudet ja palvelut kuin Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle ja Suomen ortodoksiselle kirkolle. Tämä on kansalaisten oikeusturva- ja tasa-arvokysymys.
3. Vapaakirkkoja edustava asiantuntija tulee saada väestökirja-asiain neuvottelukuntaan.

Yhteisöverotus

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtuuskunta totesi, että yhteisöveron tuotosta luterilaiselle kirkolle tuleva osuus on taloudellisesti merkittävä.

Suomen Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen valtuuskunnat eivät vastusta sitä, että evankelis-luterilainen kirkko saa valtiolta korvauksen yhteiskunnallisista palveluista. Koska yhteisöveron tuotosta tietty prosenttiosuus tilitetään myös luterilaiselle kirkolle, tekeillä oleva verouudistus ei poista sitä epäkohtaa, että vähemmistökirkkoihin kuuluvien omistamat yhtiöt, yhteisöt ja kuolinpesät joutuvat edelleen maksamaan tällä tavoin tukea luterilaiselle kirkolle.

Kaikki valtuuskunnat olivat sitä mieltä, että yhteisöveron tuoton jakamiseen liittyvät epäkohdat, joilla on suurempi periaatteellinen kuin taloudellinen merkitys, tulee poistaa joko lainsäädännöllä tai kirkkojen välisillä taloudellisilla järjestelyillä.

Yhteistyö sairaala- ja laitossiелunhoidossa

Valtuuskunnat pitivät myönteisenä sitä kiinteää yhteistyötä, joka tapahtuu vankilasielunhoidossa. Sairaalasielunhoidossa tulee kehittää Vapaakirkon ja helluntaiherätyksen työntekijöiden mahdollisuuksia toimia jäsenistönsä sielunhoitajana. Laitossiелunhoidon kehittämisessä tulee toimia yhdessä.

Yhteistyö teologisen tutkimuksen kehittämisessä

Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa on vireillä hanke Suomessa vakiintuneen aseman saaneiden kristillisten vähemmistöyhteisöjen tutkimusyksikön perustamiseksi. Valtuuskunnat pitivät tutkimusyksikön perustamista teologisen tutkimuksen kannalta tarpeellisena ja antoivat hankkeelle varauksettoman tukensa.

Evangelikaalisuus ja karismaattinen liike

Kolmannen neuvottelupäivän aluksi käsiteltiin karismaattisen liikkeen ja evangelikaalisuuden kehitystä ja niiden esittämiä haasteita aikamme kristillisyydelle. Todettiin se merkittävä vaikutus, joka näillä liikkeillä on kristillisyyteen maailmanlaajuisesti ja myös Suomessa. Konkreettisenä esimerkkinä karismaattisen liikkeen vaikutuksesta mainittiin vanhojen kirkkokuntien piirissä syntynyt mielenkiinto tutkia helluntailaisuutta ja pyrkiä kontaktiin sen kanssa.

Keskusteltiin Lausanne-liikkeen suhteista toisaalta Kirkkojen maailmanneuvostoon ja toisaalta helluntailiikkeeseen sekä tarkasteltiin sen asemaa evangelikaalisuudessa. Samoin keskusteltiin helluntaialaisuuden suhteesta fundamentalismiin ja evangelikaalisuuteen. Pohdittiin myös fundamentalismin syntyä ja historiaa ja itse termin nykyistä käyttöä. Nykyinen amerikkalainen fundamentalismi on meille vierasta. Sen sijaan korostettiin sitä yhteistä uskonpuhdistuksen perintöä, joka on välittynyt pietismin kautta laajasti Suomen kristilliseen kenttään.

Valtuuskunnat olivat varsin yksimielisiä siitä, että kirkon johdosta ja hallinnosta riippumattomien kristillisten liikkeiden vaikutus tulevaisuudessa ei ainakaan vähene, vaan päin vastoin saattaa lisääntyä. Nämä liikkeet panevat kirkot miettimään seurakunnan elämän ja toiminnan vireyttämistä. Koska monet liikkeet aiheuttavat alituisesti kirkkoille myös ongelmia hajottamalla rivejä, kirkkojen on kriittisesti seurattava kansainvälisten liikkeiden ja virtausten kehitystä. Parhaassa tapauksessa ne voivat olla uudistamassa sisältä päin seurakuntien elämää.

Edellytyksenä tälle on niiden sitoutuminen oman kirkkonsa tai yhteisönsä oppiin ja tunnustukseen.

Eurooppalainen ja kansainvälinen kehitys

Neuvottelujen neljäntenä teemana oli eurooppalainen ja kansainvälinen kehitys sekä niiden tuomat haasteet kristillisille kirkkoille ja yhteisöille. Valtuuskuntien yhteisenä lähtökohtana keskustelulle olivat ne historialliset muutokset, joiden keskellä elämme Euroopassa. Nämä muutokset koskettavat kristillisiä yhteisöjä. Korostettiin kuitenkin sitä, että kiistämättömien uhkatekijöiden lisäksi tulee nähdä muutoksien synnyttämät mahdollisuudet. Eurooppalaisia virtauksia ovat myös uskonnollisuuden, eettisyyden ja yhteisöllisyyden nousu.

Valtuuskunnat haluavat voimakkaasti varoittaa antautumisesta taloudellisen ajattelun ylivaltaan. Mammonanpalvontaa tulee vastustaa epäkristillisenä elämäntapana. Tarvitsemme sen sijaan ihmisen ja elämän kunnioittamista, lähimmäisenrakkauden ja yhteisvastuun korostamista. Euroopassa tapahtuva talouspaineinen yhdentymiskehitys ei saa johtaa meitä välinpitämättömiksi globaalisista kysymyksistä. Kristillinen usko on luonteeltaan maailmanlaajuista.

Vähemmistöjen asema kaikkialla maailmassa ja erityisesti muuttuvassa Euroopassa on valtuuskuntien yhteinen huolenaihe. ETYKin roolia koko Euroopan yhteisenä ihmisoi-keusfoorumina pidettiin tärkeänä ja ETYK-periaatteiden noudattamista pidettiin välttämättömänä myös uskonnollisten vähemmistöjen aseman turvaamiseksi.

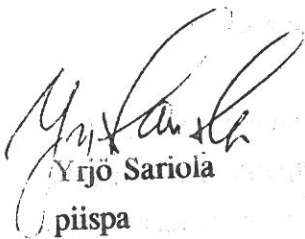
Valtuuskunnat olivat syvästi huolissaan maamme taloudellisesta ja henkisestä hätätilasta. Vetoamme kirkkoihimme ja yhteisöihimme, että ne jatkuvasti rukoilisivat esivallan puolesta ja korostaisivat omassa opetuksessaan ja toiminnassaan yhteisvastuuta ja toinen toisensa taakkojen kantamista.

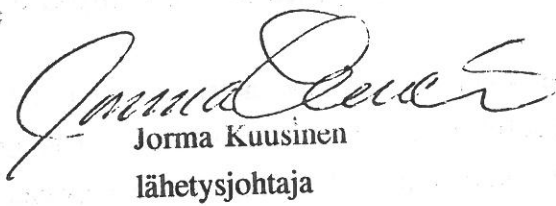
Muutokset, joiden keskellä elämme, vaativat meitä tuomaan julistuksessamme rohkeasti esille uskomme keskeistä ja yhteistä totuutta. Suomalaisilla kristillisillä kirkkoilla ja yhteisöillä on erityinen viesti, jota tämän päivän muuttuva maailma kipeästi tarvitsee. Se on viesti Jumalan armosta ja sovituksista.

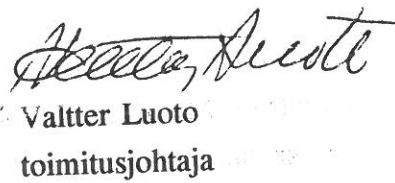
Neuvotteluyhteyden jatko

Valtuuskunnat olivat yksimielisiä siitä, että Vesalan kokouksessa esille tulleita asioita on syytä käsitellä edelleen sekä evankelis-luterilaisen kirkon ja Vapaakirkon neuvottelukunnassa, evankelis-luterilaisen kirkon ja helluntaiherätyksen että mahdollisesti näiden kolmen yhteisön yhteisissä neuvotteluissa.

Vesalassa 8.10.1992

Yrjö Sariola
piispa

Jorma Kuusinen
lähetysjohtaja

Valtter Luoto
toimitusjohtaja

3. KOKOUKSEN OSANOTTAJAT

Suomen Vapaakirkon valtuuskunta:

Lähetysjohtaja Jorma Kuusinen, puheenjohtaja
Pastori Erkki Verkkonen
Sosiaalijohtaja Boris Björklund
Pastori Allan Grönqvist
Rehtori Väinö A. Hyvönen
Pastori Tapio Henriksson
Kotimaantyön sihteeri Hannu Lahtinen
Johtaja Simo Lintinen
Tutkija Jorma Niemelä, varapuheenjohtaja
Pastori Usko Piikkilä
Diplomikielenkääntäjä Merja Pitkänen, valtuuskunnan sihteeri

Helluntaiherätyksen valtuuskunta:

Toimitusjohtaja Valtter Luoto, puheenjohtaja
Saarnaaja Kai Antturi, varapuheenjohtaja
Pastori Kurt Allen
Pastori Gösta Bergsten
Seurakunnanjohtaja Toivo Haapala
Seurakunnanjohtaja Jukka Klapuri
Seurakunnanjohtaja Juhani Kuosmanen
Seurakunnanjohtaja Mauno Viinikkala
Teol.kand Arto Antturi, valtuuskunnan sihteeri

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon valtuuskunta:

Piispa Yrjö Sariola, puheenjohtaja
Piispa Erik Vikström, varapuheenjohtaja
Dosentti Risto Ahonen
Kirkkoherra Henry Byskata
Pääsihteeri Risto Cantell
Jaostopäällikkö Lorenz Grönvik
Teol.tri Harri Heino
Lääninrovasti Juhani Inkala
Toiminnanjohtaja Raimo Mäkelä
Kirkkoherra Jouko Pukari
Rovasti Maunu Sinnemäki
Dosentti Kyllikki Tiensuu
Teologian apulaissihteeri Pirjo Työrinoja, valtuuskunnan sihteeri

Tarkkailija:

Pääsihteeri Jaakko Rusama, Suomen ekumeeninen neuvosto

Tiedottajat:

Tiedottaja Tuula Huurresalo, Suomen vapaakirkko
Osastopäällikkö Heikki Jääskeläinen, Suomen ev. lut. kirkko

4.1. VESALAN KOKOUKSESSA oli 4 teemaa:

1. Käytyjen neuvottelujen kokemukset ja palaute.
2. Suomen uskonnollisten yhdyskuntien ja kirkkojen suhteet valtioon ja toisiinsa.
3. Kansainvälinen kehitys helluntailaisuuden ja evankelisuuden keskuudessa sekä yhteydet ns. perinnekirkkoihin.
4. Eurooppalainen ja kansainvälinen kehitys sekä niiden tuomat haasteet kristillisille kirkkoille ja yhteisöille.

4.2. TEEMOISTA PIDETTIIN SEURAAVAT ESITELMÄT:

1. Teema: Käytyjen neuvottelujen kokemukset, palaute ja tulevaisuuden näkymät:
kolme puheenvuoroa:
 - lääninrovasti Juhani Inkala
 - lähetysjohtaja Jorma Kuusinen
 - päätoimittaja Valtter Luoto
2. Teema: Suomen uskonnollisten yhdyskuntien ja kirkkojen suhteet valtioon ja toisiinsa.
 Kirkkojen suhteet valtioon: kirkkoherra Jouko Pukari
 Kirkot, uskonnolliset yhdyskunnat ja valtio: rehtori Väinö A. Hyvönen
 Julkisoikeudellisuus ja yksityisoikeudellisuus kirkkojen, yhdyskuntien ja muiden yhteisöjen asemassa: saarnaaja Kai Antturi
3. Teema: Kansainvälinen kehitys helluntailaisuuden ja evankelisuuden keskuudessa sekä yhteydet ns. perinnekirkkoihin
 Evankelikaalinen ja karismaattinen liike kansainvälisinä virtauksina ja niiden suhde suuriin tunnustuksellisiin kirkkoihin: tutkija Risto A. Ahonen
 Edelliseen liittyvät kommenttipuheenvuorot: johtaja Simo Lintinen
 ja seurakunnanjohtaja Juhani Kuosmanen
4. Teema: Eurooppalainen ja kansainvälinen kehitys sekä niiden tuomat haasteet kristillisille kirkkoille ja yhteisöille.
 Kokouksen valmistelumateriaalina oli muistio: "Eurooppalainen ja kansainvälinen kehitys sekä sen tuomat haasteet kirkkoille ja yhteisöille (toiminnanjohtaja Arto Hämäläinen, toimittaja Oiva Miettinen ja TL Pirjo Työrinoja)
 Puheenvuoro aiheesta: pääsihteeri Risto Cantell
 Kristillisyyden kriisien ja epävarmuuden Euroopassa: tutkija Jorma Niemelä
 Puheenvuoro teemasta: TK Arto Antturi

5. AIKAISEMISTA NEUVOTTELUISTA ON JULKAISTU SEURAAVAT ASIAKIRJAT:

Loppukommunikea Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Vapaakirkon virallisista neuvotteluista 1983-1984. Kirkon ulkoasian neuvosto. Suomen ev.lut.kirkon keskushallinto, Sarja 1985: D 6.

De officiella underhandlingarna mellan den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och Suomen Vapaakirkko (Frikyrkan i Finland) 1983-1984. Slutkommuniké.

Final Communique. The Evangelical Lutheran Church of Finland and the Free Church of Finland. Official discussions 1983-1984.

Officiella överläggningar mellan Finlands evangelisk-lutherska kyrka och Pingstväckelsen i Finland 1987-1989. Slutkommuniké.

Grönvik, Lorenz, Sinnemäki, Maunu, Haapala, Toivo, Kaste ja usko. Kaste luterilaisen ja helluntailaisen käsityksen mukaan. (Kirjassa julkaistut esitelmät on pidetty Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Suomen helluntaiherätyksen kolmannessa virallisessa neuvottelussa Nurmeksessa 17-18.2.1988). SLEY kirjat, Hämeenlinna 1988.

Päätösasiakirja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen helluntaiherätyksen virallisista neuvotteluista 1987-1989. Kirkon ulkomaanasian neuvosto. Suomen ev. lut. kirkon keskushallinto. Sarja D 1989: 1.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen helluntaiherätyksen viralliset neuvottelut 1987-1989. Päätösasiakirja. Hyväksytty 26.4.1989 Jyväskylässä valtuuskuntien kokouksessa. RV-kirjat, Vantaa. Hämeenlinna 1989.

Dialogues with The Evangelical Free Church of Finland and The Finnish Pentecostal Movement. Documents of the Evangelical Lutheran Church of Finland 2. Church Council for Foreign Affairs, Ecclesiastical Board. Helsinki 1990.

Vesalan raporttia ja muita yllämainittuja Kirkon ulkomaanasian keskuksen julkaisuja voi tilata osoitteella: Kirkon ulkomaanasiankeskus, PL 185, 00161 Helsinki; puh. 90-1802 397 tai fax: 90- 1802 230.